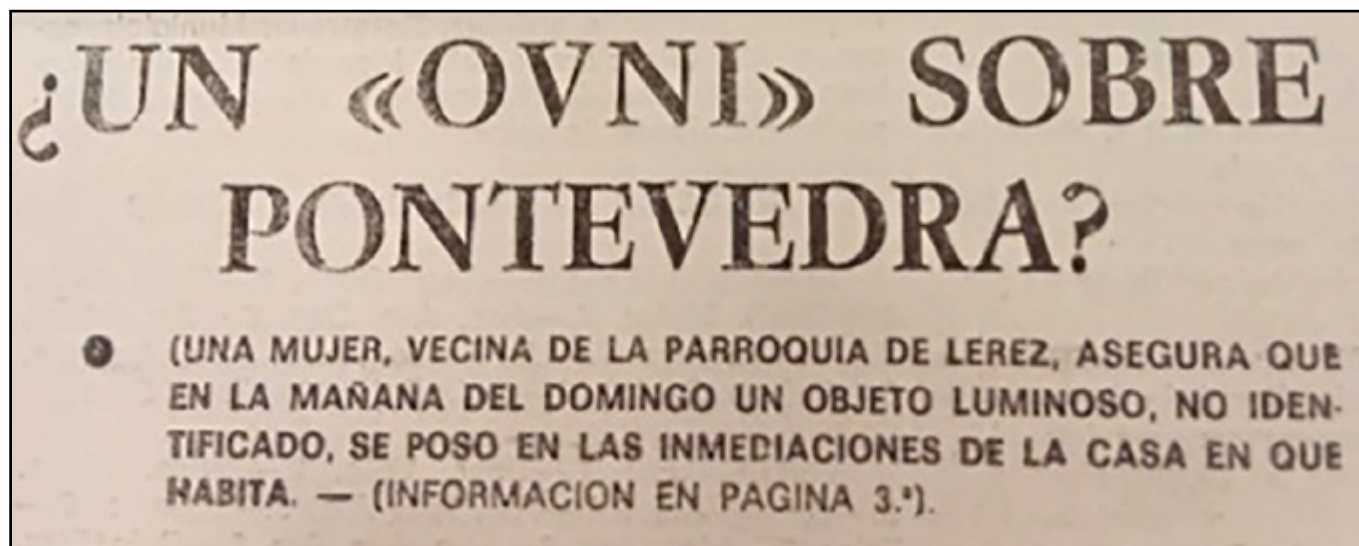

Crónicas da Avenida Médico Ballina. Cincuenta aniversario do OVNI do Ramallás

José M. Ramos González

Nota en portada do Diario de Pontevedra 17 decembro 1974

A década dos setenta do século pasado foi un fervedoiro de novas relacionadas cos avistamentos de luces no ceo. Para denominar o fenómeno, os misteriosos obxectos dos que emanaban as luminarias foron bautizados coas siglas OVNI que de todos é sabido responden ás iniciais de “obxectos voadores non identificados”. Esta febre fenomenolóxica tamén atopou un mercado moi amplo na prensa, ao facerse eco dos casos para satisfacer a curiosidade do público que, alertado polo medo ao descoñecido, non sabía se estabamos ante unha ameaza ou un milagre.

Para máis abundamento, xurdiron como fungos autores de diferente credibilidade nos eidos literarios do misterio e o sensacionalismo: Erick Von Daniken, Peter Kolosimo, Frank Scully. En España, Juan José Benítez, Fernando Jiménez del Oso, Antonio Ribera e Salvador Freixedo, entre outros pioneiros, deron alas e catalizaron a imaxinación de moitas persoas

que seguiron o fenómeno cun interese inusitado nos libros e nas revistas adicadas ao tema.

Por outra banda, era feito salientable que neses anos o mundo atopábase nun estado de psicose case xeneralizada, por mor do pleno auxe da *guerra fría* entre as dúas potencias mundiais, a Unión Soviética e os Estados Unidos. Como consecuencia desta belixerancia, os OVNIS tamén supoñían unha ameaza latente ao descoñecer a súa natureza e intencións. Non se sabía se pertencían a un bando, a outro ou a un terceiro en discordia. Neste ambiente cheo de segredismos por parte dos gobernos, suspicacias, incertezas e medo, ninguén puido subtraerse a esta corrente mediática abundosa en conspiracións, e Lérez non foi unha excepción.

O incidente aconteceu, hai dez lustros, na tranquila e pequena aldea do Ramallás, lugar que discorre paralelo á estrada nacional 550, na Avda.

Médico Ballina, máis concretamente no lugar da Ferreira. Ás sete dun escuro amencer invernal do luns 16 de decembro de 1974, ollouse unha luz potente e brillante por riba dos piñeiros que medraban nun outeiro, moi preto de onde tiña a súa vivenda Emilia Gómez Rey, a testemuña principal do estraño avistamento. Miluca, como familiarmente así a chamaban os veciños —e así referirémonos a ela de seguido co ánimo de abreviar— era unha ama de casa que non se amedrentaba facilmente. Esta muller estaba afeitada a vivir no linde do monte, polo que a escuridade da frondosa vexetación do lugar non era motivo para temer ren, agás o inexplicable. Sen dúbida, aquilo era algo que a muller nunca vira na súa vida.

Miluca levantárase da cama minutos despois de que o seu home marchara para o traballo, cando de súpeto, uns flashes de luz introducíronse pola fiestra iluminando o cuarto onde ela se atopaba. Malia ser muller animosa,

Emilia Gómez Rey (Miluca) diante do piñeiro da aparición indicado con dúas frechas.
(Foto Diario de Pontevedra)

Aínda que Galicia é rica en lendas e misterios, aquela cousa non era a luz desprendida das candeas da Santa Compañía, xa que non xurdiu a procesión de ánimas en pena transportando un cadaleito; tampouco viu Miluca ningunha meiga voando sobre unha vasoira por riba das copas dos piñeiros; nin caeu de xeonllos ante unha aparición mariana transmitindo unha mensaxe críptica apoiada na póla dunha árbore. Aínda así, semellaba unha tecnoloxía doutro mundo.

A Deus grazas, o fenómeno non durou moito tempo, pero a Miluca fíxoselle eterno e non puido volver durmir do mal corpo que lle deixou tan tremendo susto.

Non se sabe como a prensa soubo do suceso e como transcendeu o testemuño de Miluca, pero o certo é que ao día seguinte os cidadáns esperaron co seguinte titular no *Diario de Pontevedra* en portada: «¿Un Ovni sobre Pontevedra?». A información, nas páxinas interiores, comezaba cos seguintes interrogantes: «¿Ficción? ¿Realidad? ¿Imaginación?...» Alí desenvolvíanse polo miúdo todas as circunstancias do misterioso suceso nunha crónica escrita polo reporteiro Luis Portas que, acompañado do fotógrafo Camilo Gómez, presentouse no domicilio da nosa protagonista, sendo acollidos con moita hospitalidade pola muller, que aínda tivo folgos para convidar aos xornalistas a unhas copas de *cognac* mentres estes procedían a tomarlle declaración. O resultado da entrevista foi un extenso texto ilustrado cunha fotografía de Miluca diante do piñeiro onde fora avistado o obxecto.

Como era de esperar, multiplicáronse as vendas de exemplares do xornal á vista dun titular tan rechamante. A reacción da xente foi diversa. Os máis escépticos, coma sempre, mostráronse burlóns e manifestaron un certo desdén pola moda ufolóxica.

o medo fíxoala estremecer ante uns feitos que endexamais experimentara. Nun acto de braveza, saíu ao exterior para ver cal era a orixe daquilo que producía o estraño fenómeno. Entón, observou unha bola luminosa de cor branca e moi brillante que cegaba. Tiña a forma dun paraugas, e atopábase pousada enriba dun piñeiro. A bola acendíase e apagábase alternativamente. Pouco despois, comezou a moverse, cunhas traxectorias ao chou, nunha caótica danza, para desaparecer na dirección de Pontevedra a unha velocidade vertixinosa. O pixama de Miluca soaba como un zumbir de abellas, cheo de

electricidade estática e producindo chispas ao seu contacto. Os cabelos levantábenselle, como se unha forza invisible e antigravitatoria actuase sobre súa cabeza. Aquilo semellaba un invento de Nikola Tesla con toda a súa aparatosidade de raios eléctricos e luminosos. Co medo no corpo, a muller non quixo saber máis e volveu a entrar na casa, logo de proferir uns berros que alertaron a unha veciña e á súa filla que tamén deron fe dos feitos. Pechou a porta con todas as pechaduras, e máis houbera, disposta a impedir que nada nin ninguén entrara no domicilio, tal era esa visión mesmo cousa do demo.

LO DE LEREZ NO ERA UN “OVNI”

● FUERON LAS CHISPAS DEL TROLEBUS

Nota en portada do Diario de Pontevedra do 19 de decembro do 1974

Rexeitaron as manifestacións da testemuña cualificándoa de imaxinativa, esaxerada ou incluso tola, afirmando que seguramente fora un reflexo das farolas da rúa ou algún bromista enredando no monte cunha lanterna. En definitiva, os descritos trataban de aferrarse a calquera xustificación para reforzar os seus argumentos.

Por outra banda, os máis inxenuos e crédulos, amantes dos misterios, dos extraterrestres e todo tipo de supersticións ou feitos vinculados ás tradicións, consideraban o caso como a manifestación dun ente doutro mundo. Mediatizados pola cantidade de novas sobre avistamentos ao longo e ancho do globo terráqueo, xa crían que nos ían invadir os homiños verdes. Deste xeito, para eles, o Ramallás convertíase nun punto de interese estratéxico para os invasores doutras galaxias. A única persoa que se mantivo en terra de ninguén, entre eses dúas fronteas tan belixerantes no debate, foi a propia Miluca que só se limitou a describir con concisión, valentía e sinceridade o que os seus sentidos lle ditanan, sen entrar na súa interpretación ou explicación. Ela sabía o que vira, pero ignoraba o que era, polo que foi prudente e nunca se atreveu a especular.

Finalmente, para decepción dos aventureiros e amantes dos misterios, a cousa resultou ter unha explicación

prosaica e satisfactoria. Despois das pescudas dos ufólogos afeccionados desprazados ao Ramallás, entre os que se atopaban os redactores do *Diario de Pontevedra*, impúxose a ciencia, a racionalidade e o sentido común. Estes presuntos expertos, despois dunha exhaustiva investigación de campo no lugar dos feitos, onde non atoparon pegadas da presenza de ningún obxecto material, chegaron á conclusión, e así apareceu publicado no *Diario de Pontevedra* dous días despois, de que as luces que iluminaran as copas das árbores do monte, eran os reflexos das chispas que un trolebús de dous pisos, ao seu paso pola próxima estrada nacional 550, emitira nos extremos dos troles ou pértegas que transmitían a electricidade dende os cables aéreos fixados sobre a calzada, ata o motor do vehículo. A proba, se cadra irrefutable, foi o testemuño dun condutor deste vehículo que manifestou aos periodistas ter experimentado en varias ocasións este tipo de fenómeno. Semella que, co frío da noite, os cables cubríronse de xeadas que, ao paso da electricidade, ás veces producían descargas en forma de chispas, resultando ser estas tan luminosas que chegaban a reflectirse a unha distancia considerable, o que provocaba toda a serie de fenómenos experimentados por Miluca. Como ben explicaba o xornal: «es un efecto óptico que se aviva con el frío y se hace más notable en las horas de la amanecida».

E logo de crear unha grande expectativa pola presenza dun OVNI en Lerez, o titular do *Diario de Pontevedra* do xoves seguinte viña a ser unha sorte de baixón anímico e unha volta á realidade cotiá e anódina dos días nos que nunca acontece ren: «Lo de Lerez no era un “OVNI”. Fueron las chispas del trolebús», rezaba a primeira páxina do xornal, non sabemos se con desacougo ou con retransa.

Como é de supoñer, as chacotas non se fixeron esperar entre a veciñanza, e Miluca tivo que soportar a inxustiza dalgunha ollada burlona por parte dos valentes de sempre, pero que logo foxen á mínima que ven un rato. Porén, a prensa, que deu pábulo e publicidade ao acontecemento, quedou inxustamente libre de calquera tipo de crítica.

Malia non estar exenta de comichade, a explicación do avistamento pareceu sinxela e crible porque o home busca a racionalidade alí onde non é doado atopar outro tipo de xustificación. Unha contrariedade para os máis románticos que anhelaban que o testemuño de Miluca estivese impregnado de misterio e que se tratara dun feito máxico atribuíble ás meigas que moran nos nosos bosques, xa que como sentenza a célebre máxima: aínda que non se cree nelas, habelas hainas.